

Opwaardering begraafplaats Gouderak

Inhoud

Voorwoord	5
Historie	7
Situatie en grafrechten	9
Schetsplan omvorming begraafplaats Gouderak	11
Visie: wat willen we met de begraafplaats en hoe gaan we dat doen?	12
Opwaarderingsschets	15
Voor en na	18
Hoe nu verder?	23

Voorwoord

In april 2019 heeft er een drukbezochte bijeenkomst plaatsgevonden over de herinrichting van de begraafplaats in Gouderak. Op deze begraafplaats worden geen graven meer uitgegeven, er vinden alleen nog bijzettingen plaats. Door het verwijderen van gedenksteden - van graven waarvan de termijn is verstreken - ontstaan er veel lege plekken op de begraafplaats. Onderzocht is hoe we de begraafplaats kunnen opwaarderen. Uitgangspunt is een gedenkpark, waarbij de identiteit van begraafplaats behouden blijft.

Er is toegezegd dat het gekozen ontwerp zal worden gepresenteerd. Door onder andere de Coronamaatregelen is dat er helaas nog niet van gekomen. We hebben nu voor u een informatieboekje gemaakt, waarin we uitleggen hoe het gedenkpark eruit komt te zien. Daarnaast is er een filmpje gemaakt.

Het ontwerp gaan we met uw input verder uitwerken. We stellen uw reactie dan ook zeer op prijs. U kunt uw ideeën doorgeven of vragen stellen door het contactformulier in te vullen. Dit formulier vindt u op de projectpagina op onze website:

www.krimpenerwaard.nl/begraafplaats-gouderak.
U kunt ook mailen naar projecten@krimpenerwaard.nl.

Wij hopen dat de begraafplaats in Gouderak in de toekomst voor nabestaanden en bezoekers een fijne plek wordt.

Ria Boere
wethouder gemeente Krimpenerwaard

6 – Opwaardering begraafplaats Gouderak

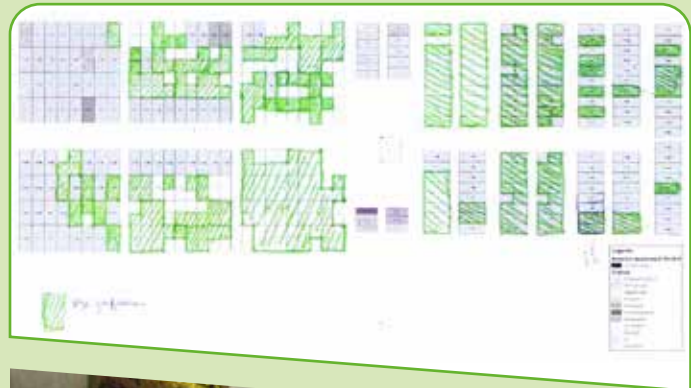
Historie

De begraafplaats is in 1828 aangelegd. Duidelijk is nog te zien dat notabelen dicht aan het hoofdpad werden begraven en vaak in een grafkelder met zerk (liggende steen) of een zerk op een roef. Verschil moest er zijn.

Wat opvalt is het obeliskvormige grafmonument van predikant H. Bron en burgemeester M. Bron. Bovenop de obelisk staat een gesluisde urn. Een sluier, gedrapeerd om een asurn, symboliseert het afdekken of bedekken van het leven. Symbool uit de klassieke oudheid van de dood en de rouw. De obeliskvorm was populair in de 19e eeuw en was afgeleid van de Egyptische obelisk die bij graftomben of tempels werden geplaatst. Dit is een bijzonder grafmonument voor personen die destijds verdienstelijk waren voor de gemeenschap. Een restauratie om het verval te vertragen is noodzaak.

1954

Situatie en grafrechten

De begraafplaats heeft hoofdpaden van grindtegels. Midden op de begraafplaats staat een klein baarhuisje. Op het oudste deel voor het baarhuisje liggen de graven in grote vakken in vier rijen achter elkaar. Op de twee voorste velden liggen vooral particuliere graven. Achter het baarhuisje zijn dwarspaden aangelegd waar de graven in rijen naast elkaar liggen.

Rondom de begraafplaats staan bomen. Op de begraafplaats op het oudste deel 2 berken en op het achterste deel een laantje van esdoorns.

Op de begraafplaats van Gouderak zijn vooral veel algemene graven uitgegeven. Er worden nu alleen nog bijzettingen verzorgd. Nieuwe graven worden niet meer uitgegeven. Graven waarvan de rechten waren verlopen zijn (bovengronds) geruimd. In het verleden is er meerdere keren ondergronds geruimd. Ter nagedachtenis aan deze overledenen is een monument met namen opgesteld.

Door het bovengronds ruimen (het verwijderen van het grafmonument) van graven met een verlopen grafrecht zijn veel lege plekken ontstaan. Er worden nog meer gedenksteden verwijderd. Enerzijds maakt dit andere graven toegankelijker omdat de graven – vooral op het oudste deel – zo dicht op elkaar liggen. Anderzijds nodigt de kale grond de katten uit de buurt uit om de begraafplaats als kattenbak te gebruiken.

Schetsplan omvorming begraafplaats Gouderak

Situatie:

- Volledig ingebouwde begraafplaats, verstopt achter bebouwingslint.
- Rondom plantsoen en grote bomen.
- Oude deel esdoorns langs hoofdpad, vierkante grafvakken met 6 rijen stenen, deel achter baarhuisje grafrijen naast elkaar.
- Veel staande stenen, veel lege plekken door groot aandeel algemene graven.
- Beplanting kwijnend.
- 36% van de stenen weg/nog te verwijderen.
- Enkele bomen op de begraafplaats (esdoorn/berk).
- Grafvelden vrijwel onbeplant (kattenbak!).

Visie: omvormen naar besloten "gedenktuin" binnen het dorp.

Aanpak:

- Hek opwaarderen.
- Hoofdpadenstructuur behouden, schoonmaken/herstel en voorzien van groene berm.
- Per grafvak lege plekken vergroenen met bodembedekkers, vaste planten en solitaire heesters.
- Deel achter de aula: kap bomen voor meer licht onderbeplanting: plantstroken tussen de graven, vergroening lege vlakken/ schaduwtuin.
- Extra aandacht voor kindergraven.
- Meer parkbankjes.
- Opwaarderen servicepunt.
- Betrekken scholen bij nestkast/insectenhotel project.
- Betrekken rechthebbenden bij grafbeplantingsproject (modeltuin aanleggen). In overleg met nabestaanden evt. banden/liggende stenen verwijderen voor meer vergroening.
- Aanplant bollen.
- Special: restauratie grafmonument burgemeester/predikant Bron.

Biodiversiteit!

Visie: wat willen we met de begraafplaats en hoe gaan we dat doen?

Hoe richten we de begraafplaats in? We willen onderzoeken hoe we door een vergroeningsplan van de begraafplaats een gedenkparkje kunnen maken waarbij de identiteit van begraafplaats behouden blijft.

De toekomstige uitstraling van het gedenkparkje moet *'sober en doelmatig'* zijn. Uitvoering gaat gefaseerd plaatsvinden en zo mogelijk gelijke tred houden met de ruimingen.

De bestaande padenstructuur blijft intact, met de huidige materialen. Er vinden met regelmaat nog bijzettingen plaats.

Op termijn wordt de begraafplaats de gedenktuin van Gouderak, waar het niet alleen voor nabestaanden en bezoekers goed toeven is, maar ook voor vogels en vlinders.

Opwaarderingsschets

Bij de vergroening van de kale plekken op de begraafplaats hanteren we de volgende uitgangspunten.

Graven moeten toegankelijk blijven/toegankelijkheid kan verbeterd worden door aanleg van tegelpaadjes. We vergroenen in eerste instantie alleen de lege vakken. We willen extra aandacht besteden aan het kindervak.

Graftuintjes op particuliere of algemene graven zijn een waardevolle toevoeging, maar zijn op initiatief van de rechthebbenden aan te leggen. De gemeente verstrekt wel informatie over toe te passen grafbeplanting. Bij de beplantingskeuze spelen onderhoud en grondsoort (droog!!) een belangrijke rol.

Vanwege de bezonning wordt op het voorste deel vooral zonneminnende beplanting toegepast.

Het achterste deel heeft meer schaduw dus kiezen we hier voor (half)schaduw soorten. We gaan werken met bodembedekkers, bollen voor bloei in het vroege voorjaar, vaste planten en bloeiende heesters.

De waarde voor bijen, vlinders en vogels speelt ook mee bij de sortimentskeuze. In overleg met de scholen kan er een nestkasten- en insectenhotelproject worden opgezet. Verder komen er meer parkbankjes en wordt het watertappunt verbeterd. Om een idee te geven van de mogelijkheden volgen nu wat voorbeelden.

Geranium

Pachysandra

Hemelsleutel

Siergras

Zevenblad

Vrouwenmantel

Phlox

Ijsbloem

Klaproos en varens

Lieve-vrouwe-bedstro

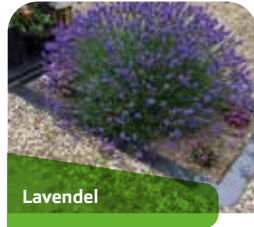
Iris

Sedum

Saxifraga

Lavendel

Engels gras

Struikklimop

Japane esdoorn

Mahonia

Hibiscus

Skimmia

Sorbaria

Fluweelboom

Vlienderstruik

Kornoeilje

Callicarpa

Krenteboom

Helenium

Voor en na

Op deze pagina's ziet u voorbeelden van het vergroeningsproject van begraafplaats 'Maria Rust' in Rockanje.

Vóór vergroeningsproject

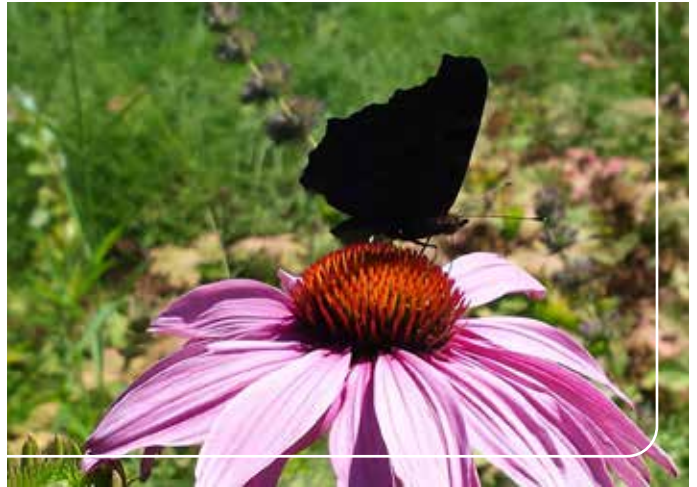
Vóór vergroeningsproject

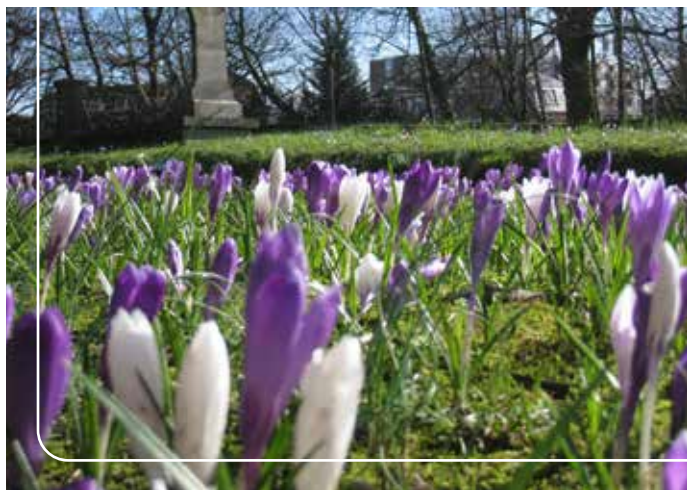

Ná vergroeningsproject

Ná vergroeningsproject

Hoe nu verder?

Het plan gaan we met uw input nog verder uitwerken. We stellen uw reactie op dit plan dan ook zeer op prijs. U kunt uw ideeën doorgeven of vragen stellen door het contactformulier op de website www.krimpenerwaard.nl/begraafplaats-gouderak in te vullen of een e-mail te sturen naar: projecten@krimpenerwaard.nl.

Met uw bijdrage werken we het plan uit naar een concreet beplantingsplan.
De eerste werkzaamheden starten in de 2e helft van 2021.

We houden betrokkenen op de hoogte van de ontwikkelingen via verschillende kanalen zoals de website van de gemeente en het informatiebord op de begraafplaats.

Gemeente Krimpenerwaard

Postbus 51,
2820 AB Stolwijk.